

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1874

Vragen van het lid **Dobbe** (SP) aan de Minister van Defensie over *natuurbranden op defensieterreinen* (ingezonden 4 mei 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Boswijk** (Defensie) (ontvangen 11 mei 2026).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de recente natuurbranden op defensieterreinen, waaronder de grote brand bij 't Harde¹, de Oirschotse Heide² en de Weerterheide³?

Antwoord 1

Ik betreur de situatie zeer. Ik spreek mijn waardering uit voor alle brandweerlieden, hulpverleners, militairen en andere betrokkenen die zich hebben ingespannen om de natuurbranden te bestrijden en de gevolgen ervan te beperken. Dankzij hun tomeloze inzet, professionaliteit en betrokkenheid zijn de branden onder controle gebracht. Daarnaast ook veel waardering voor de ondersteuning vanuit België, Duitsland en Frankrijk. Deze internationale bijstand heeft bijgedragen aan een effectieve gezamenlijke inzet ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van mensen, dieren en de fysieke leefomgeving.

Vraag 2

Begrijpt u twijfels van omwonenden van defensieterreinen over de brandveiligheid en het risico op brand op defensieterreinen?

Antwoord 2

Defensie heeft begrip voor het feit dat omwonenden vragen hebben over de veiligheid van hun directe leefomgeving. Ik wil benadrukken dat Defensie haar verantwoordelijkheid als beheerder van grote natuurgebieden serieus

¹ NOS, 29 april 2026, Liveblog brand op militair oefenterrein 't Harde, (<https://nos.nl/liveblog/2612410-deel-brand-onder-controle-rookwolk-nu-boven-engeland#UPDATE-94012473>)

² NU.nl, 30 april 2026, Grote natuurbrand uitgebroken op Oirschotse Heide tijdens militaire oefening, (<https://www.nu.nl/binnenland/6394266/grote-natuurbrand-uitgebroken-op-oirschotse-heide-tijdens-militaire-oefening.html>)

³ De Limburger, 30 april 2026, Grote brand op defensieterein Weerterheide breidt zich niet meer uit: 1500 asielzoekers uit azc Budel tijdelijk geëvacueerd, (<https://www.limburger.nl/regio/weert/grote-brand-op-defensieterein-weerterheide-breidt-zich-niet-meer-uit-1500-asielzoekers-uit-azc-budel-tijdelijk-geevacueerd/150466104.html>)

neem en dat veiligheid is verankerd in de operationele bedrijfsvoering. Door samenwerking met de veiligheidsregio's en lokale overheden wordt getracht de brandveiligheid op en rondom defensie terreinen te waarborgen en de gezamenlijke reactiesnelheid in geval van calamiteiten te optimaliseren. Er is een verhoogd risico op natuurbranden in tijden van aanhoudende droogte. Op basis van de risico's stelt de veiligheidsregio het natuurbrandrisico vast. Defensie hanteert de brandrisicofase zoals vastgesteld door de veiligheidsregio. Op het Artillerieschietkamp (omgeving 't Harde) zijn risicobeheersende maatregelen genomen gericht op het voorkomen van branduitbreiding en het faciliteren van een effectieve inzet van hulpdiensten. Hierbij valt te denken aan brandweerroutes, boomvrije zones, brandbanen, brandsingels en bluswatervijvers. Op de overige oefenterreinen is ook aandacht voor brandveiligheid.

Vraag 3

Waarom hebt u de Kamer niet zelf proactief geïnformeerd over de situaties van de branden op defensie terreinen in de afgelopen paar dagen, gezien de grote schaal van de branden en de maatschappelijke impact ervan?

Antwoord 3

Tegelijk met het verzenden van de beantwoording op deze Kamervragen, verstuurt de Minister van JenV een kamerbrief mede namens de Minister van LVVN en mijzelf.

Vraag 4

Hoeveel van de 124 natuurbranden op defensie terreinen in 2025 zijn (waarschijnlijk) veroorzaakt door militaire oefeningen? Indien deze branden niet zijn ontstaan door oefeningen, hoe verklaart u dan het grote aantal branden op defensie terreinen?

Antwoord 4

Op het ASK (Artillerie Schietkamp) en ISK (Infanterie Schietkamp) zijn branden een onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Defensie beschikt op het ISK en ASK over bedrijfsbrandweer en werkt nauw samen met het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) voor de registratie van branden en de oorzaken. Voor een zorgvuldige beheersing zijn deze locaties hierop specifiek ingericht. Voor een specifieke beantwoording ten aanzien van de cijfers is aanvullend onderzoek en afstemming met het NIPV nodig. Wij zullen de Kamer nader informeren voor het debat van 10 juni.

Vraag 5

Hoeveel natuurbranden op defensie terreinen zijn er geweest in 2026 en hoeveel daarvan zijn (waarschijnlijk) veroorzaakt door militaire oefeningen?

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 4

Vraag 6

Op 30 april meldde Commandant der Strijdkrachten Onno Eichelsheim in de media dat per 30 april strengere maatregelen zijn ingegaan, in de vorm van een aanscherping zodat er geen hitte kan ontstaan tijdens oefeningen; welke strenge maatregelen betreft dit en waarom zijn die strengere maatregelen eerder nog niet genomen? Gezien het grote aantal natuurbranden dat is ontstaan op defensie terreinen vindt u het verantwoord dat die strengere maatregelen nu pas zijn genomen?

Antwoord 6

Op 30 april gold in grote delen van Nederland natuurbrandrisico fase 2 zoals afgekondigd door de veiligheidsregio. Het protocol van Defensie schrijft voor schiet- en oefenterreinen zonder aanwezige bedrijfsbrandweer onder andere voor dat er niet meer mag worden gerookt, er geen gebruik van pyrotechnische middelen en spring- en ontstekingsmiddelen mag worden gemaakt. Tevens moet na iedere activiteit waarbij brand kan ontstaan, een controle (brandronde) plaats te vinden. Het Artillerieschietkamp beschikt over bedrijfsbrandweer. Hier gelden tevens de afspraken over extra mitigerende maatregelen zoals vastgelegd in een

convenant dat is afgestemd met de verantwoordelijke Veiligheidsregio en burgemeesters.

Met een tijdelijke aanscherping van de maatregelen doelde de Commandant der Strijdkrachten op een verbod op alle uitzonderingen zoals benoemd in het protocol, zoals het wel toestaan van het gebruik van oefenmunitie indien er voldoende brandbestrijdingsmiddelen beschikbaar zijn in de directe nabijheid van de gebruikslocatie. Voorafgaand aan het uitbreken van de natuurbranden op 29 en 30 april was er geen reden om de maatregelen aan te scherpen, het protocol volgt de fasering vanuit de Veiligheidsregio's.

Vraag 7

Bent u het eens met de uitspraken van Commandant der Strijdkrachten dat het niet nodig is om te stoppen met militaire oefeningen in tijden van droogte, ook gezien het grote aantal natuurbranden dat ontstaat op defensie-terreinen?

Antwoord 7

Ik onderschrijf het belang van militaire oefeningen. De veiligheidssituatie in de wereld vraagt om een sterke en goed getrainde krijgsmacht. Realistisch oefenen is daarvoor essentieel. Dat doen we in binnen- en buitenland, bij dag en bij nacht en bij koud en bij warm weer. Dat doen we zo veilig mogelijk voor mens, natuur en omgeving. We hebben alle activiteiten met een verhoogd risico tijdelijk stopgezet, maar militaire oefeningen zijn nooit zonder enig risico.

Ik verwijs hierbij ook naar het antwoord op vraag 11 van de Partij van de Dieren ingediend op 30 april die gebundeld met deze antwoorden is verzonden. Defensie erkent dat haar activiteiten impact hebben op de omgeving. Het protocol, alsmede de inrichting van de terreinen, draagt zorg dat niet alleen militairen realistisch en veilig kunnen trainen, maar dat ook de natuur en omwonenden veilig zijn.

Vraag 8

Waarom acht u het verantwoord om in droogte en bij risico op brand door te gaan met militaire oefeningen? Bent u bereid om daarmee te stoppen als er droogte en risico op brand is?

Antwoord 8

Defensie werkt conform het protocol en procedures op basis van het natuurbrandrisico zoals afgekondigd door de veiligheidsregio voor de brandveiligheid, specifiek in natuurlijke omgevingen. Hiervoor werkt Defensie intensief samen met de veiligheidsregio's en het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid).

Natuurbranden zijn deels onderdeel van de reguliere gecontroleerde bedrijfsvoering waarop Defensie is ingericht. Op het Artillerieschietkamp zijn ten aanzien van natuurbranden in de reguliere bedrijfsvoering uitvoerige preventiemaatregelen ingericht, waaronder de aanwezigheid van een eigen brandweerdienst en risicobeheersende maatregelen gericht op het voorkomen van branduitbreiding en het faciliteren van een effectieve inzet van hulpdiensten. Hierbij valt te denken aan brandweerroutes, boomvrije zones, brandbanen, brandsingels en bluswatervijvers. Op overige terreinen is ook aandacht voor brandveiligheid. In het geval van een toegenomen natuurbrandrisico als gevolg van droogte, afgekondigd door de veiligheidsregio, legt Defensie beperkingen op aan de toegestane activiteiten en schrijft extra preventieve maatregelen voor.

Vraag 9

Wat is uw reactie op het bericht dat vliegveld Kempen Airport Defensie al maanden waarschuwt voor brand, ook nadat de brand bij 't Harde uitbrak?⁴ Wanneer was u op de hoogte van deze waarschuwingen? Waarom is er niets gedaan met deze waarschuwingen door Defensie? Vindt u dat deze waarschu-

⁴ NRC, 1 mei 2026, Duitsland stuurt 21 brandweerwagens naar Nederland, vliegveld Kempen Airport waarschuwde Defensie «al maanden» voor brandrisico's, (<https://www.nrc.nl/nieuws/2026/05/01/duitsland-stuurt-21-brandweerwagens-naar-nederland-vliegveld-kempen-airport-waarschuwde-defensie-al-maanden-voor-brandrisicos-a4926791>)

wingen door Defensie serieus zijn genomen en vindt u dat Defensie het risico op brand goed heeft ingeschat?

Antwoord 9

Ik heb geen signalen dat vliegveld Kempen Airport al maanden waarschuwt voor brandgevaar. Na het uitbreken van de brand in 't Harde op 29 april is vanuit Kempen Airport omstreeks 18:43u een mail verstuurd aan de verantwoordelijke terreinbeheerder bij de 13e Lichte Brigade in Oirschot. Referte de brand in 't Harde en een brand op de Weerterheide vorig jaar was het verzoek van de beheerder/zaakwaarnemer van Kempen Airport om op korte termijn hierover in gesprek te gaan. De melding is op die bewuste avond niet meer in behandeling genomen aangezien daar geen directe aanleiding voor was. Defensie hecht aan een goede relatie met de mensen die in de omgeving van oefen- en schietterreinen wonen of recreëren.

Vraag 10

Hoe weegt u de veiligheid van omwonenden en het behoud van natuur met het doen van militaire oefeningen?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 7.

Vraag 11

Wat gaat u doen om te voorkomen dat er natuurbranden ontstaan op defensieterrinen?

Antwoord 11

Zie het antwoord op vraag 7.